

Sygn. akt III KRS 23/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (przewodniczący)

SSN Dawid Miąsik

SSN Romualda Spyt (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania P. S.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 kwietnia 2017 r. w przedmiocie przeniesienia sędziego w stan spoczynku,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 września 2017 r.,

uchyla uchwałę.

UZASADNIENIE

Uchwałą z dnia 6 kwietnia 2017 r. Krajowa Rada Sądownictwa postanowiła odmówić zmiany daty przeniesienia w stan spoczynku P.S. - sędziego Sądu Rejonowego w [...], wskazanej w uchwale Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 stycznia 2017 r. Sędzia P. S., został przeniesiony w stan spoczynku z dniem podjęcia uchwały na podstawie art. 73 § 1 w związku z art. 70 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 2062 ze zm.; dalej jako u.s.p.).

Pismem z 17 stycznia 2017 r., skierowanym do Rady, sędzia P. S. wniósł o zmianę daty przeniesienia w stan spoczynku na dzień 10 maja 2016 r., tj. dzień, w którym lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wydał orzeczenie o jego niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych.

Krajowa Rada Sądownictwa, określając datę przeniesienia w stan spoczynku, wzięła pod uwagę, że orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stwierdzające niezdolność sędziego P. S. do pełnienia obowiązków sędziego zostało wydane z datą 10 maja 2016 r. Z uwagi jednak na to, że zgromadzone w sprawie materiały nie były wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie, konieczne było powołanie biegłych - lekarza ortopedy i zespołu biegłych - lekarza psychiatry oraz psychologa celem sporządzenia niezbędnych w sprawie opinii. Dopiero po uzyskaniu opinii zespołu biegłych - lekarza psychiatry i psychologa oraz biegłego lekarza medycyny, specjalisty medycyny ratunkowej, chirurgii urazowej i ortopedii, Rada mogła podjąć decyzję w przedmiocie przeniesienia sędziego w stan spoczynku. Jak wynikało z opinii biegłego lekarza medycyny, specjalisty medycyny ratunkowej, chirurgii urazowej i ortopedii stwierdzona u sędziego choroba kręgosłupa nie uzasadniała wydania orzeczenia o trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków sędziego. Niezdolność do podjęcia przez sędziego P. S. obowiązków służbowych została stwierdzona wyłącznie w opinii sporządzonej przez zespół biegłych - lekarza psychiatrę i psychologa. Biegli stwierdzili w niej zespół uzależnienia od alkoholu oraz rezydualne i późno ujawniające się zaburzenia związane z przewlekłym, wieloletnim nadużywaniem alkoholu. Mając na uwadze wnioski płynące z wymienionych opinii, wątpliwości Rady odnośnie spełnienia w niniejszej sprawie przesłanek z art. 70 § 1 u.s.p. były uzasadnione.

Ponadto w uzasadnieniu uchwały przenoszącej sędziego P. S. w stan spoczynku podkreślono, że data wydania orzeczenia przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie wyznacza daty przeniesienia w stan spoczynku, gdyż decyzja w tym zakresie należy do wyłącznej kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa, która ma obowiązek wszechstronnego rozpatrzenia sprawy na podstawie udostępnionej dokumentacji.

Zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa na posiedzeniu 6 kwietnia

2017 r. jednomyślnie zarekomendował odmowę zmiany daty przeniesienia sędziego P. S. w stan spoczynku na 10 maja 2016 r., ponieważ uchwała Krajowej Rady Sądownictwa z 10 stycznia 2017 r. została przez niego zaskarżona w tym zakresie, a jego odwołanie zostanie rozpoznane przez Sąd Najwyższy.

Krajowa Rada Sądownictwa na posiedzeniu 6 kwietnia 2017 r., podzielając stanowisko Zespołu, 14 głosami „za”, przy braku głosów „przeciw” i 2 głosach „wstrzymujących się” zadecydowała o odmowie zmiany daty przeniesienia w stan spoczynku.

P. S. wniósł do Sądu Najwyższego odwołanie od powyższej uchwały, zarzucając jej naruszenie prawa materialnego tj. art. 70 § 1 u.s.p. w związku z art. 73 § 1 u.s.p. - poprzez przyjęcie późniejszej daty przeniesienia go w stan spoczynku.

W uzasadnieniu wskazał, że przeniesienie go w stan spoczynku powinno nastąpić z dniem 10 maja 2016 r., tj. od daty orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stwierdzającego, że jest trwale niezdolny do pełnienia obowiązków sędziego. Określenie wyżej wskazanej daty podyktowane jest treściami wielu orzeczeń Sądu Najwyższego - między innymi - w sprawie III KRS 7/06, dotyczącego konstytucyjnie zagwarantowanego prawa sędziego do wynagrodzenia, którego odwołujący się jest pozbawiony od maja 2016 r.

Z treści orzeczenia lekarza orzecznika i opinii biegłych psychiatry i psychologa jednoznacznie wynika, że odwołujący się spełniał już przesłankę trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków sędziego co najmniej w dniu utracenia prawa do wynagrodzenia, tj. 10 maja 2016 r., zatem orzeczenie o przeniesieniu w stan spoczynku z dniem 10 stycznia 2017 r. narusza art. 70 § 1 u.s.p. w zakresie, w jakim przyjmuje inną, późniejszą datę spełnienia tej przesłanki.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie zaznaczyć należy, że Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 13 czerwca 2017 r., w sprawie III KRS 14/17, z odwołania P. S. od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 stycznia 2017 r., w przedmiocie przeniesienia sędziego w stan spoczynku, uchylił zaskarżoną uchwałę i przekazał sprawę

Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania. W pisemnych motywach rozstrzygnięcia wskazano, że zaskarżona uchwała - w zakresie daty przeniesienia sędziego w stan spoczynku - została podjęta w sposób dowolny i bez wszechstronnego rozpatrzenia sprawy, co wynika z jej uzasadnienia. Powołano się na utrwalony w orzecznictwie pogląd, że uchwała (decyzja) o przeniesieniu sędziego w stan spoczynku powinna respektować konstytucyjną zasadę zapewnienia sędziom wynagrodzenia odpowiadającego godności urzędu oraz zakresowi ich obowiązków (art. 178 Konstytucji RP), która obejmuje także prawo do uposażenia przysługującego sędziom w stanie spoczynku. Oznacza to, że konstytucyjnie zagwarantowane prawo sędziego do wynagrodzenia albo uposażenia sędziego w stanie spoczynku wpływa na wskazanie takiej prawidłowej daty przeniesienia w stan spoczynku sędziego, który z powodu choroby lub utraty sił uznany został przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków sędziego (art. 70 § 1 u.s.p.), albo sędziego, który z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia nie pełnił służby przez okres roku (art. 71 § 1 w związku z art. 94 § 1 u.s.p.), aby przenoszony w stan spoczynku sędzia nie był w żadnym okresie pozbawiony środków utrzymania (wynagrodzenia lub uposażenia) (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2007 r., III KRS 7/06, OSNP 2008 nr 5-6, poz. 86). Tymczasem zaskarżona uchwała skutkowałą pozbawieniem sędziego środków utrzymania w okresie od maja 2016 r. do stycznia 2017 r. Ponadto Rada pominęła okoliczność, że według opinii zespołu biegłych - lekarza psychiatry i psychologa trwała niezdolność sędziego do pełnienia obowiązków sędziego istnieje od już początku 2016 r.

Wobec uchylenia uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 stycznia 2017 r., określającej także datę przejścia w stan spoczynku, zaskarżona w niniejszym postępowaniu uchwała z dnia 6 kwietnia 2017 r. - odmawiająca zmiany daty przeniesienia w stan spoczynku sędziego P. S. - straciła podstawy prawne i faktyczne.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, z mocy art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa w związku z art. 398¹⁶ k.p.c., orzekł jak w sentencji.

kc